

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Әлки муниципаль районы Югары
Колчура авыл җирлеге Советы

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Совет Верхнеколчуринского
сельского поселения Алькеевского
муниципального района

Адресы: 422873, ТР, Әлки
районы, Югары Колчура авылы,
Март 8 урамы, 21 йорт

Тел/Факс 8 (84346) 78014

422873, РТ, Алькеевский район,
с.Верхнее Колчурино, ул.8 Марта,
д.21

Тел/Факс 8 (84346) 78014

РЕШЕНИЕ

Югары Колчура авылы **КАРАР**

2023 нче елның 13 декабре 67N

"Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Югары Колчура авыл җирлеге 2018 елның 20 мартындагы төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 6 номерлы Югары Колчура авыл җирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү хакында

2021 елның 11 июньдәге "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында" 170-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Югары Колчура авыл җирлеге советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Әлки муниципаль Югары Колчура авыл җирлеге Советының 2018 елның 20 мартындагы "Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Югары Колчура авыл җирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 66 номерлы карары белән расланган (24.08.2018 ел, 20 №, 30.07.2021 ел, 22 №, 09.03.2022 ел, 34 № яңа ред.) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

3 нче бүлекне «йорт хайваннарын һәм кошларын тоту» бүлегенә белән 1 нче кушымта нигезендә тулыландырырга.

2. Әлегә карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Югары Колчура авыл җирлеге Уставы билгеләнгән тәртип нигезендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында һәм махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. . Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Әлки муниципаль районы Югары Колчура авыл җирлеге башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Әлки муниципаль районы
Югары Колчура авыл җирлеге
Советы Раисе

E. B. Krasnova

Е.В.Краснова

Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту

1. Әлеге бүлек кагыйдәләрендә кулланыла торган төп төшенчәләр:

1) хайван хужасы (алга таба - хужасы) физик зат яисә хайван милек хокукында яисә башка законлы нигездә ия булган юридик зат;

2) хужасыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеге - хайваннарны аулауны хужаларсыз, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннар өчен приютларга кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; хайваннар өчен приютларда хужаларсыз хайваннарны тоту 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы эш итү турында һәм РФнең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498–ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 7 өлеше нигезендә хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек хужасыз хайваннарны тоту, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннарны приютка кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; шулай ук хайваннар өчен приютка керткән хайваннарны хужаларын хужаларсыз тоту; булмаган хайваннарга яңа хужалар эзләү; 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 1 өлешендәге 2 пункттың күрсәтелгән чаралар үткәргәннән соң, терлекләргә, мотивацияләnmөгән агрессивлыклардан башка күрсәтмөгән хужаларсыз хайваннарны элеккегә яшәү урыннарына кире кайтару яисә хайваннар белән 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законының 18мәддәсенең 1 өлешенең 5 пункты нигезендә мөмкинчә итү; хайваннар өчен приютларда урнаштыру һәм аларда хайваннарны хужалары булмаган килеш тоту, алар мондый хайваннарны элекке яшәү урыннарына кайтара алмыйлар, мондый хайваннарны яңа хужаларга бирү яисә табигый үлем килгән мизгелгә кадәр; 2018 елның 27 декабрендәге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм аларга үзгәрешләр кертү хакында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 7 һәм 8 өлешләре нигезендә 2018 елның 27 декабрендәге «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498–ФЗ номерлы Федераль законы.

3) тоткынлыкта тотылган яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба -ирексез кыргый хайваннар), аларның яшәү тирәлегеннән алынган (шул исәптән башка дөүләتلәрдән Россия Федерациясенең территориясенә кертелгән) кыргый хайваннар, мондый хайваннарның токымнары (шул исәптән аларның гибридлары);

4) йорт хайваннары- хужасы - физик зат, аның вакытлыча яки даими күзәтүе астында һәм тоту урыны булмаган хайваннарны (хайваннарны исемлегенә кертелгән хайваннардан тыш), зоопарклар, зоосаглар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океанариумнар булган хайваннары;

5) хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә- хайваннарның үлеменә, җәрәхәтләнүенә яисә хайванның сәламәтлегенә башка зыян китерүгә (шул исәптән хайваннарны ачылыктан, сусаудан, кыйнаудан, башка гамәлләрдән җәфалауга), әлеге Федераль законда, башка Федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән хайваннарны тоту тәләпләрен бозуга (шул исәптән хайван асраудан баш тартуына), китергән яки китерергә мөмкин булган хайваннарның сәламәтлегенә зыян китерә торган хайваннар яисә сәламәтлеге өчен куркыныч хәлдә булган хайванга ярдәм итү мөмкинлеге булган очракта, каршы килмәү;

6) хужасы булмаган хайван – хужасыз хайван яисә хужасы билгесез булган хайван;

7) хайваннарны мэдэни-тамаша максатларында файдалану хайваннарны мэдэният, ял һәм күңел ачу өлкөсөндөгө эшчәнлекне башкарганда (шул исәптән зоопаркларда, зоосадларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океанариумнарда), хайваннар күргөзмөлөрөндө, спорт ярышларында, реклама житештерү процессында, кинематография эсәрлөрө ижәт иткөндө, фото - һәм видеопродукция житештергөндө, телевидениедө, мөгърифәтчелек эшчәнлегендө, демонстрация максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмәгать туклануы хезмәтлөрө күрсөтү урыннарында) файдалану;

8) хайванны тоту урыны -хужасы тарафыннан куллана торган бинасы, төзелеше, корылмасы, бина яисә хайван төүлек дөвамында вакытының күп өлөшөн үз эченә алган территория;

9) хайваннар белән эш итү - хайваннарны тоту, алардан файдалану (куллану), хайваннар белән хужаларсыз эш итү һәм әлеге Федераль законда каралган башка эшчәнлекне , шулай ук хайваннарга карата башка аларның тормышына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торган гамәлләр кылу;

10) потенциал куркыныч этләр- билгеле бер токымдагы этләр, аларның гибридлары һәм кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен потенциал куркыныч тудырган һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган потенциал куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәт хайваннары - дөүләтнең оборонасын һәм иминлеген тәэмин итү, жәмәгать тәртибен саклау һәм жәмәгать иминлеген тәэмин итү, хәрби, мөһим дөүләт һәм махсус объектларны, халыкның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүче объектларны, транспорт, коммуникацияләр һәм элементә, энергетика объектлары һәм башка объектлар, шулай ук Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән башка максатларда;

12) шартлар булмаганда - хайваннарның ясалма төзелгән яшәү шартлары, алар махсус жиһазландырылган урыннардан читтә аларның ирекле хәрәкәт итү мөмкинлеген юкка чыгара һәм алар вакытында хайваннарның тормышы кешегә бөйлә.

1.2. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

1.2.1. Асыл хужалыгы хайваннарның (бозаулар, сарыклар, көжәләр, дуңгызлар һәм башкалар) торак пунктында яшәүчеләрнең һәм кошларның эчтәлеге йорт янындагы кишәрлекләре булган шәхси торак йортлар территорияләрендө тоту рөхсәт ителә. Хайван хужасы аның биологик үзенчәлекләре нигезендө тотарга, аны караучысыз, ризыксыз һәм сусыз калдырмакка, кыйнамаска һәм хайван авырган очракта вакытында ветеринария ярдәменә мөрәжәгать итәргә тиеш. Тире һәм хайван итен файдалану максаты белән мөчеләр һәм этләр үрчөтү тыела.

Йорт хайваннарын тоту урыннары, йорт хайваннарының шәхси ихтыяжларын исәпкә алып, шул исәптән урын, температура, яктырту, вентиляция дө төзекләндереләргә тиеш.

1.2.2. Күрше йорт участогы чигенә кадәр санитар-көнкүреш шартлары буенча йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен төзелештән 4 метрдан ким булмакка тиеш;

1.2.3. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен корылмаларны бары тик бер - ике фатирлы йортларга гына кушып, аларны торак бүлмәләрдән кимендө өч ярдәмче бина белән изоляцияләү рөхсәт ителә; шул ук вакытта йорт хайваннары һәм кошлары өчен биналар йортның ишегеннән 7 метрдан да якынак булмаган тышкы ишеге булырга тиеш;

1.2.4. Шөһәр яны зонасында аз катлы төзелеш территорияләрендө күпфатирлы йортларда яшәүчеләр өчен йорт хайваннары һәм кошлары өчен хужалык корылмалары торак берәмлекләрдән читтә бүленергә мөмкин;

1.2.5. Жир кишәрлегендө йорт хайванын карап тотканда, аның өчен әлеге Кагыйдәләрнең 4.2.1 пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән таләпләргә жавап бирә торган, аны тоту өчен қайлаштырылган бина төзелергә тиеш.

1.2.6. Барлык продуктив хайваннар (эре мөгезле терлек, көжө, сарык, дуңгыз, куян, ат) гражданның яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендө –хайваннар хужалары мөжбүри теркәлергә һәм ел саен яңадан теркәлергә тиеш;

1.2.8. Йорт хайваннарын чыгару жирле үзидарэ органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган көтү урыннарында, хужасы күзәтүендә яисәаның кушуы буенча башка зат күзәтүдән рөхсәт ителә;

4.2.9. Йорт хайваннарын йөртү 7.00 сәгатьтән 22.00 сәгатькә кадәр рөхсәт ителә. Башка вакытта чыккан очракта, хужалар урамнарда һәм йорт ишегалларында тынлыкны тәэмин итү чаралар күрергә тиеш;

1.2.10. Этләрне торак һәм изоляцияләнгән биналардан гомуми ишегалларына һәм урамга бары тик кыска аркан һәм муенса белән генә чыгарырга мөмкин, өч айлык көчөкләрдән тыш;

1.2.11. Тыелган:

- хайваннарны балалар майданчыкларына, мектеп территорияләренә, балалар бакчаларына, ашханәләргә, поликлиникаларга, азык-төлек кибетләренә кертергә;

- авыл пляжларында йорт хайваннарын куып йөртү һәм аларны сулыкларда коендыру;

- хайваннарны учреждениеләргә, тыелган язулар булганда кертергә; торак пунктлар территориясендә хайваннарны һәм кошларны озата бармыйча чыгарырга;

- исерек хәлдәге шулай ук ундүрт яшькә житмәгән затларга хайваннарны урамда йөртмәскә.

1.2.12. Хужалар йорт хайваннарын һәм кошларын ишегалларында, тротуарларда, урамнарда, паркларда, газоннарда, балалар майданчыкларында, скверларда, майданнарда, шулай ук торак йортларның подъездларыдан пычратуга юл куймаска тиеш. Этләр, мөчеләр һәм башка вак хайваннар чыккан очракта, хужаның үзе белән йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиеш табигый тизәкләрен тулысынча жыештыруны тәэмин итә торган булырга тиеш;

1.2.13. Этне тезгеннән бары тик йөрү урыннарында гына төшерергә мөмкин. Махсус билгеләнгән майданчыклар булмаганда, жирле үзидарэ органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торганбуш урыннарда, калкулыкларда һәм башка урыннарда йөрергә рөхсәт ителә.

1.2.14. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы көртәләнгән майданчыкларда яки авыл жирлегә территориясендә генә үткөрелергә мөмкин.

1.2.15. Торак пункт территориясендә йорт хайваннарын һәм кошларын көтүлек тыела. Йорт хайваннарын юлларда тәүлекнең якты вакытында гына куып чыгарырга кирәк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынак юнәлтергә кирәк. Йорт хайваннарынтуфрак юллар буенча куып йөрү мөмкинлегә булганда, асфальт түшәлгән юлларыннан һәм сукмаклардан алып баруы тыела;

1.2.16. Умарталарны тоту урыннары (алга таба умарталар) түбәндәге ераклыкларга урнаштырылырга тиеш:

а) бакыр эшкөртү предприятиеләреннән, кондитер һәм (яисә) химия продукциясе житештерү предприятиеләреннән, аэродромнардан, хәрби полигоннардан, тимер юлларына аерып чыгару полосасы чикләре, 110 кВ көчәнәшле электр тапшыру линияләреннән, медицина оешмалары, мәдәният оешмалары, мөгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалары, балалар ялы оешмалары һәм аларны сәламәтләндерү оешмалары, балалар өчен социаль хезмәтләр, социаль тернәкләндерүгә мохтаж балигь булмаганнар өчен махсуслаштырылган учреждениеләр житештерү буенча 100 метрдан да ким булмаска;

б) торак пунктларда яки гражданныр үз ихтыяжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясен (алга таба - бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясе) урнашкан күрше жир кишәрлекләре чикләреннән 3 метрдан да ким булса, очучыларны әлегә кишәрлекләр чикләреннән капма-каршы якка юнәлтәп яисә, күрше жир кишәрлекләреннән умартачыклар аерылып чыгу белән кимендә 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән, очучылар ара һәм юнәлеше буенча чикләүләрсез;

в) башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, тотылган биналардан кимендә 3 метр күләмдә, очучыларны бу биналардан капма-каршы якка юнәлткән яисә, умарталыкларның башка төрдәге хайваннар, шул исәптән кошларныда кертеп, билгеле биналардан 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән

очучыларның ара һәм юнәләше чикләүләрсез. Күрсәтелгән таләп торак пунктлар яки бакчачылык яисәяшелчәчелек территорияләречикләреннән тыш урнашкан(хужалыкларда тотылган хайваннардан тыш) башка төрдәге хайваннар булган биналарга кагыла.

1.2.17. Торак бинада йорт хайваны караган очракта, аның хужасы өлеге торак бинада яшәүче гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария кагыйдәләрен, шулай ук торак биналардан файдалану кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

1.2.18. Берничә гаилә яши торган торак бинада йорт хайваннарын тоту бары тик күрсәтелгән гаиләләрнең балигы булган барлык әгъзаларының язма ризалыгы белән генә рөхсәт ителә. Күпфатирлы йортта тоту өчен потенциал куркыныч токимлы этне тоту йчен шулай ук этне потенциал куркыныч токимлы планлаштырылган торак бина белән бер подъездда урнашкан торак биналарда яшәүче балигы булган күпчелек гражданның язма ризалыгын алу таләп ителә. Әлеге өләштә күрсәтелгән таләпләр йомышчы этләренә торак урыннарында тоту очракларына кагылмый.

1.2.19. Жир кишәрлегендә тотылган эт бәйләнештә яисә тирә-юньдәгеләрнең иминлеген тәмин итү өчен вольерда булырга тиеш. Әгәр жир участогы этнең үз-үзеннән чыгуына юл куймаган ысул белән әйләндереп алынган булса, этне жир кишәрлегендә бәйләмичә һәм вольердан тыш тоту рөхсәт ителә. Жир кишәрлеге территориясенә кергәндә этнең жир кишәрлегендә булуы турында кисәтү язу куелырга тиеш.

4.2.20. 2019 елның 27 декабрендәге «Татарстан Республикасында хайваннар белән эш итү өлкәсендә аерым мәсьәләләргә җайга салу турында»120-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда 1.2.18 пунктындагы таләпләргә теркәлгән күпфатирлы йорт этләренә торак урыннарда тоту очракларына кагылмый.

1.3. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1.3.1. Хайваннарның авыруларын кисәтүне һәм ветеринария-санитария мәнәсәбәтләрендә иминлекне тәмин итә торган хужалык һәм ветеринария чараларын хайваннар килеп чыккан продукцияне кисәтүне, әйләнә-тирә мохитне терлекчелек калдыклары белән пычратуга юл куймауны тәмин итә, шулай ук ел саен үткәрелә торган кабат теркәлү чорында мөһбүри дөвалау-профилактика чараларын үткәргә;

1.3.2. Хайваннарның кайда булуын, аларның авыл территорияләрендә булуларына юл куймыча, даими тикшереп торуну гамәлгә ашырырга;

1.3.3. Хайваннар авырганда һәм аларның үлеме очрагында, шулай ук гадәти булмаган үзләрен тотышлары вакытында кичекмәстән ветеринария учреждениеләргә белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнче, авыруда шикләнелгән хайваннарны изоляцияләргә;

1.3.4. Хайваннарны ветеринария белгечләргә таләпләргә буенча тикшерү, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөвалау-профилактик эшкәртү өчен бирергә;

1.3.5. Үлгән терлекне махсус билгеләнгән урыннарда махсуслаштырылган оешма белән күмәргә.

1.3.6. Үз территориясендә сакчы этләргә булган оешмалар түбәндәгеләргә бурычлы:

- этләргә гомуми нигезләрдә теркәү;

- этләргә нык бәйлән килеш тоту;

- хайваннаргакилүчеләрдән файдалану мөмкинлеген юкка чыгарырга;

- территориягә кергәндә кисәтүче язу булган очракта, этләргә ялгаудан эшнә туктатканнан соң яисә гомуми куллану территориясеннән читтә көртәләнгән территориядә, генә яхшы әйләндереп алынган территориядә генә җибәрергә.

1.4. Жаваплылык:

1.4.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозмаска тиеш;

1.4.2. Йорт хайваннарын урамда калдырганда, терлек хужалары яшел үсентеләр бозудан һәм терлек тотуга тотылган чыгымнарны каплай;

1.4.3. Йорт кәжәләргә бары тик капка төбәндәге территориясендәге утарларда яисә көтүлеккә хужалар күзәтүендә астында гына тотыла;

1.4.4. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен җаваплыкныаларның хужалары гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә алып баралар;

өлөгәКагыйдәләрне бозган өчен хайван хужалары административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә җаваплы булалар;

1.4.5. Хайваннар белән рәхимсез мөгәмәлә кылу рәхсәт ителми:

- сәламәт хайваннарны алга таба карап тоту мөмкин булмаганга, аларны үтереп ташлау тыела;

- хайваннар белән рәхимсез мөгәмәләдә яисә урамга ташланган хайван өчен гаепле зат административ җаваплылык йөртә, ө РФ Жинаять кодексында каралган очрактарда- жинаять җаваплылыгы.

4.4.6. Хужасы йорт хайванныннан баш тартканда, хужа хайванның киләчәк язмышын хәл итәргә тиеш: сатарга, бүлек итәргә, ветеринария хезмәте аша чыгарырга һ. б.

1.5. 1.5. Караучысыз хайваннарны тоту:

1.5.1. һәрбер хайван хужаның милкә булып тора һәм, һәр милек кебек үк, закон белән саклана;

1.5.2. Төрлек хужалыктансуд карары буенча гына тартып алырга мөмкин.

1.5.3. Жәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка хайваннар, кибетләр, даруханәләр, көнкүреш хезмәт күрсәтү предприятиеләре, поликлиникалар һәм башка урыннарда калдырылган этләрдән тыш, тотылырга тиеш.

1.5.4. Күзәтчеләксез хайваннарныаулау мондый хайваннарны ачыклаган махсуслаштырылган предприятие яисә жирле үзидарә органнары белән төзелгән шартнамә буенча башка азат тарафыннан җитештереләргә мөмкин;

1.5.5. Күзәтчәсез хайваннарны аулау шартлары жирле үзидарә органнары (заказчы) һәм хайваннарны алуыны башкаручы зат (подрядчы)аасында шартнамә нигезендә регламентташтырыла;

1.5.6. Хайваннарны аулауанда гуманлылык нормаларын үтәргә кирәк;

1.5.7. Күзәтчеләксез хайванны аулауны башкарганзат аны тоту өчен шартлар булмаса, хайван моның өчен кирәкле шартлары булган һәм күзәтчәсез хайваннарны тоту өчен жирле үзидарә органнары белән шартнамә төзегәнмахсуслаштырылган оешма тотуга тапшырырга тиеш. Тоткарланган хайван махсус журналда теркәлә;

1.5.8. Төрлек вакытлыча тоту пунктында тотыла һәм хужага, хужага аның гаризасы буенча, хужага хужасыз хайванны аулауга һәм хужасыз хайваннарны асрау буенча махсуслаштырылган оешма хезмәтләренә чагымнарын түлөгәннәнсоң кайта. Хайваннар хужалары кирәкле очрактарда күрсәтелгән ветеринария ярдәме өчен төрлекләренә аулау, транспортировкалау, карау, ашату чыгымнарын каплайлар;

1.5.9. Әгәр дә күзәтчеләксез калган йорт хайваннарын аулаудан соң алты ай эчендә аларның хужалары табылмаса яисә аларга үз хокукларын белдермәсә, хайваннарныңасрауда һәм файдаланудабулган зат аларга милек хокукы ала;

Бу затның үз милкәнәкәргән хайваннарны алудан баш тартканда, алар муниципаль милеккә керә һәм кызыксынучы затларга сатыла яисә тиешле документлар төзеп, ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә юккачыгарылырга һәм утильләштереләргә тиеш;

1.5.10. Тотылган күзәтчәсез хайваннарны тотуга һәм файдалануга тапшырылган зат аларны тиешенчә дәрәжәдә тотарга һәм, гаепле булуы исбатланган очракта, аларның үлеме өчен гамәлдәге законнар нигезендә җавап бирергә тиеш;

1.5.11. Ташланганкүзәтчәсез хайванны тоту түлөүле нигездә башкарыла. Әлегә эчтөләкне гамәлгә ашыручы затка чыгымнарын каплау хайванны тапшырганда расланган калькуляция нигезендә милекче тарафыннан башкарыла. Калькуляция жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән раслана;

1.5.12. Катлаулы рәвештә тыела:

- хайваннарны фатирлардан һәм хосусый йорт биләмәләре территориясеннән тиешле суд карарыннан башка тартып алырга;

- этләрне кибетләрдә, даруханәләрдә, коммуналь хезмәт күрсәтү предприятиеләрендә бәйдән төшерергә.;

- приманкаларны һәм отлауның башка чараларын ветеринария органнары такъдименнән башкафайдалану;

1.5.13. Хайваннарны миләкчегә тапшыру аның гаризасы нигезендә, моның өчен җитәрлек нигезләр булганда гамәлгә ашырыла. Бу очракта хайван хужасының паспорты, шаһит күрсәтмәләре, ветеринария табибы белешмәсе һ. б. нигез булырга мөмкин.

1.6. Йорт хайваннары хужаларының җәмәгать тәртибен үтәвен, әлегә Кагыйдәләрне үтәү буенча контрольне җирле үзидарә органнары, торак-эксплуатация органнары, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария күзәтчеләге учреждениеләре, эчке эшләр органнары, шулай ук әлегә максатлар өчен булдырылган хезмәтләр һәм гамәлдәге законнар нигезендә башка затлар гамәлгә ашыра.